

Fra BrukerPlan TIL FACT

ARTIKKEL

Av: Atle Holstad, KoRus - Øst

BrukerPlan-kartleggingen i perioden 2014–2017 har vist at antall personer som sliter på mange områder i livet, har økt. Etablering av fleksible oppsøkende team, FACT-team, er et eksempel på en ny måte å organisere tjenestene på.

FACT er et forpliktende samarbeid mellom kommune og spesialisttjenesten med mål om å gi bedre tjenester til brukere som i liten grad nyttiggjør seg ordinære tjenestene.

I Hedmark og Oppland (Innlandet) er det nå seks FACT-forprosjekter/-prosjekter i gang (seks DPS-er og 28 kommuner). Dette arbeidet følges opp av Fylkesmannen i de to fylkene, Nasjonal kompetanse-tjeneste for samtidig rusmisbruk og psykiske lidelser (NKROP), Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA) og KoRus - Øst.

I 2016 kartla om lag 250 kommuner 20 500 brukere (tjenestemottakere) med rusproblem og 26 500 med psykisk helseproblem. En spørreskjemaundersøkelse gjort av KORFOR viser at BrukerPlan-resultatene blant annet brukes i ruspolitiske planer, i saker til politisk og administrativ ledelse og i generelt samarbeid med spesialisttjenesten. Men resultatene er lite brukt i tjenesteutvikling og utvikling av kvalitetsmål.

De fleste av kommunene i Innlandet gjennomførte kartleggingen i BrukerPlan i 2016 og 2017. Resulta-

tene for 2016 viser at 67 % av Rus/ROP-gruppen har dårligste score på levekårsindeks (rødt/blått lys), tilsvarende tall for gruppen psykisk helse er 21. Lave levekårsområder som arbeid/aktivitet, økonomi, sosial fungering og nettverk har også dårlig score.

Tilpasse tjenestene til brukerens behov

Rus/ROP gruppen med lavt funksjonsnivå får ikke færre tjenester enn de andre. Fagfolk i kommuner og DPS forteller om en gruppe brukere som i liten grad nyttiggjør seg behandlingstilbudet de får. Avstander, mangel på tiltak og forpliktende samhandling i utkantstrøk vanskeliggjør endring og utvikling for Rus/ROP-gruppen. Flere tjenester – mer av det samme – vil neppe gi denne utsatte gruppen et bedre tilbud. Vi må tenke nytt, vi må tilpasse tjenestene etter brukerens behov, ikke omvendt. Samtidig må spesialisttjenesten og kommune samhandle på en annen og mer forpliktende måte enn de gjør i dag.

Organiserer på en annen måte

FACT (Flexible Assertive Community Treatment) har sin opprinnelse i Nederland og bygger på ACT (Assertive Community Treatment) med opprinnelse i